

REPUBLICA

MOLDOVA

MUNICIPIUL CHIȘINĂU
CONSILIUL SĂTESC GHIDIGHICI

MD - 2088, Republica Moldova, mun. Chișinău, s. Ghidighici, str. A. Mateevici, 2
Telefon: 022-710-252, 022-710-331, 022-710-164; fax: 0(22)710-607
<http://www.ghidighici.md> primaria.ghidighici@gmail.com

DECIZIE

Nr. 7/1

din 12 decembrie 2022

**Cu privire la aprobarea
Bugetului satului Ghidighici
pentru anul 2023, în a doua lectură**

În conformitate cu art. 24, art. 25, art. 47 alin. (2) și art. 55 ale Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, art. 20 din Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale, art. 18 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în temeiul art. 14 alin. (2), lit. n), art.19 alin. (4) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, Consiliul sătesc Ghidighici, **DECIDE:**

1. Se aprobă bugetul satului Ghidighici pentru anul 2023 în a doua lectură la partea de venituri în mărime de 19 403,3 mii lei, inclusiv transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat în sumă de 9 839,8 mii lei și la partea de cheltuieli în mărime totală de 19 403,3 mii lei.

2. Sinteza indicatorilor generali și sursele de finanțare ale bugetului local se prezintă în Anexa nr.1.

3. Componenta veniturilor bugetului se prezintă în Anexa nr.2.

4. Resursele și cheltuielile bugetului conform clasificăției funcționale și programelor se prezintă în Anexa nr.3.

5. Sinteza veniturilor colectate de autoritățile/instituțiile bugetare se prezintă în Anexa nr. 4.

6. Cuantumul fondului de rezervă al satului Ghidighici se stabilește în sumă de 200,0 mii lei.

7. Efectivul limită al statelor de personal din instituțiile bugetare, finanțate de la buget și al personalului angajat în scopul prestării muncii temporare, se prezintă în Anexa nr. 5.

8. Se aprobă alocațiile bugetare pentru lucrările de reparații și investiții capitale, conform Anexei nr. 6.

9. Se autorizează:

Primarului satului Ghidighici, Durbală Victor, rolul de Administrator de Buget cu atribuirea următoarelor funcții:

- Să modifice planurile de alocații între diferite nivele ale clasificăției economice (K2). în cadrul aceleiași funcții (F2-F3), în cadrul unui subprogram, fără majorarea cheltuielilor de personal și fără modificarea cheltuielilor pentru investiții capitale și a transferurilor interbugetare, care se operează doar prin Decizia Consiliului sătesc Ghidighici;

- Să includă în programele respective de cheltuieli alocațiile repartizate prin Decizia Consiliului sătesc din fondul de rezervă, precum și transferurile cu destinație specială de la bugetul de stat la bugetele locale, reprezentate prin alte acte normative, decât Legea Bugetului de Stat;

- Să asigure:

- procesul de dezagregare a indicatorilor bugetari aprobați pentru anul 2023 și de operare a modificărilor pe parcursul anului bugetar în cadrul sistemului informațional de management financiar (SIMF) conform competenței;
  - oportunitatea și legalitatea utilizării alocațiilor bugetare și respectarea limitelor alocațiilor bugetare aprobate;
  - achitarea datoriilor creditoare, formate la situația de la 01.01.2023, în limita alocațiilor bugetare aprobate pe anul 2023;
  - contractarea de lucrări, servicii, bunuri materiale conform prevederilor Legii privind achizițiile publice;
  - publicarea în mod obligatoriu pe pagina web a Primăriei satului Ghidighici a anunțurilor de intenție privind achizițiile publice preconizate, a invitațiilor de participare la procedurile de achiziții publice și a informațiilor privind rezultatele desfășurării procedurilor de achiziții publice/contractelor atribuite.
  - să modifice planurile de alocații între instituțiile subprogramului, între nivele K4, în cadrul aceleiași funcții (F1-F2) și aceluiași subprogram P1P2.
10. Secretarul interimar al Consiliului sătesc Ghidighici Șcerbina Rodica, va asigura aducerea la cunoștință publică, prin publicare sau prin afișare în locuri publice, a prezentei Decizii și anexelor la Decizie în termen de 10 zile.
11. Contabilitatea Primăriei satului Ghidighici va asigura îndeplinirea prevederilor prezentei decizii.
12. Președintele comisiei pentru buget și finanțe, economie și reforme va asigura controlul asupra îndeplinirii prezentei Decizii.
13. Prevederile prezentei Decizii intră în vigoare din 01.01.2023.

Președintele ședinței

CONTRASEMNAT:

Secretar interimar al Consiliului sătesc Ghidighici

Noroc Larisa

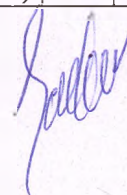
Șcerbina Rodica

Sinteza indicatorilor generali și sursele de finanțare ale bugetului satului Ghidighici pe anul 2023

/mii lei/

Descriere	Cod Economic	Suma (mii lei)
I. Venituri	1	19 403,3
II. Cheltuieli, total	2+3	19 403,3
<i>Inclusiv:</i>		
III. Sold Bugetar	1-(2+3)	0,0

Secretar interimar al Consiliului sãtesc Ghidighici

Șerbina Rodica

Componența veniturilor bugetului satului Ghidighici pe anul 2023

/mii lei/

Denumirea indicatorului	Cod ECO	Suma mii lei
Venituri, total		19 403,3
1.Venituri proprii:		1 797,5
Impozitul funciar al persoanelor juridice și fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător	113161	70,0
Impozitul funciar al persoanelor juridice și fizice (cetățeni)	113171	115,0
Impozitul pe bunurile imobiliare ale persoanelor juridice	113210	380,0
Impozitul pe bunurile imobiliare achitat de către persoanele juridice și fizice înregistrate în calitate de întreprinzător din valoarea estimată (de piață) a bunurilor imobiliare	113230	110,0
Impozitul pe bunurile imobiliare achitat de către persoanele fizice-cetățeni din valoarea estimată (de piață) a bunurilor imobiliare	113240	460,0
Taxa pentru amenajarea teritoriului	114412	86,0
Taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor)	114413	5,0
Taxa pentru dispozitive publicitare	114415	25,0
Taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii	114418	390,0
Taxa pentru patenta de întreprinzător	114522	1,5
Arenda terenurilor cu destinație agricolă încasată în bugetul local de nivelul I	141522	35,0
Arenda terenurilor cu altă destinație decât cea agricolă încasată în bugetul local de nivelul I	141533	115,0
Plata pentru certificatele de urbanism și autorizările de construire sau desființare în bugetul local de nivelul I	142215	5,0
2. Defalcări de la veniturile regularizatoare	111100	6 116,0
Impozit pe venitul reținut din salariu	111110	5 521,00
Impozit pe venitul persoanelor fizice declarat și/sau achitat	111121	553,0
Impozit pe venitul persoanelor fizice ce desfășoară activități independente în domeniul comerțului	111124	20,0

Impozit pe venitul persoanelor fizice în domeniul transportului rutier de persoane în regim de taxi.	111125	9,0
Impozit pe venitul aferent operațiunilor de predare în posesie și/sau folosință a proprietății imobiliare.	111130	13,0
3. Încasări de la prestarea serviciilor cu plată	142310	420,0
4. Transferuri, total (inclusiv):	191000	11 069,8
Transferuri curente primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul I pentru învățământul preșcolar, primar, secundar general, special și complementar (extrașcolar)	191211	8 436,8
Transferuri curente primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul I pentru infrastructura drumurilor	191216	1 403,0
Transferuri curente primite cu destinație generală între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul I	191231	1 230,0

Secretar interimar al Consiliului sătesc Ghidighici

Șerbina Rodica

Anexa nr.3

la decizia Consiliului sătesc Ghidighici nr. 7/1 din 12 decembrie 2022

Resursele și cheltuielile bugetului satului Ghidighici conform clasificăției funcționale și pe programe pe anul 2023

Descriere	codul					Suma (mii lei)
	Grupa principală	Grupă	Subgrupă	Program	Subprogr am	
Cheltuieli total						19 403,3
Servicii de stat cu destinație generală	01					
Resurse, total						3 293,6
Resurse generale						3 278,6
Resurse colectate de autoritățile/instituțiile bugetare						15,0
Cheltuieli, total						3293,6
Programul „Exercitarea guvernării”	01	1	1	03	01	3 093,6
Programul „Gestionarea fondului de rezervă și de intervenție”	01	6	9	08	02	200,0
Servicii în domeniul economiei	04					
Resurse, total						1 403,0
Resurse generale						1 403,0
Cheltuieli, total						1 403,0
Programul „Dezvoltarea drumurilor”	04	5	1	64	02	1 403,0
Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale	06					
Resurse, total						2 959,0
Resurse generale						2 959,0
Cheltuieli, total						2 959,0
Programul „Dezvoltarea gospodăriei de locuințe și serviciilor comunale”	06	2	0	75	02	1 715,1
Aprovizionarea cu apă	06	3	0	75	03	1 243,9
Cultură, sport, tineret, culte și odihnă	08					
Resurse, total						2 606,2
Resurse generale						2 601,2
Resurse colectate de autoritățile/instituțiile bugetare						5,0
Cheltuieli, total						2 606,2
Programul „Sport”	08	1	2	86	02	770,8
Programul „Tineret”	08	1	3	86	03	40,0
Programul „Dezvoltarea culturii”	08	2	0	85	02	1 795,4
Învățământ	09					

Resurse, total						8 836,8
Resurse generale						8 436,8
Resurse colectate de autoritățile/instituțiile bugetare						400,0
Cheltuieli, total						8 836,8
Programul „Educație timpurie”	09	1	1	88	02	6 516,5
Programul „Educație extrașcolară”	09	5	0	88	14	2 320,3
Protecția socială	10					
Resurse, total						304,7
Resurse generale						304,7
Cheltuieli, total						304,7
Programul „Asistența socială a persoanelor cu necesități speciale”	10	1	2	90	10	254,7
Programul „Acordarea ajutoarelor unice persoanelor socialmente vulnerabile”	10	7	0	90	12	50,0

Secretar interimar al Consiliului sătesc Ghidighici

Șcerbina Rodica

Anexa nr.4
la decizia Consiliului sătesc Ghidighici nr. 7/1 din 12 decembrie 2022

Venituri colectate de autoritățile/instituțiile bugetare pe anul 2023

(mii lei)

Nr. d/o	Denumirea autorității/ instituției bugetare	Venituri (total)	Încasări de la prestarea serviciilor cu plată
1.	Aparatul Primarului Ghidighici	15,0	15,0
2.	Stadion	5,0	5,0
3.	IET Grădinița nr.203 Ghidighici	300,0	300,0
4.	Școala de arte ”Vasile Costin”	100,0	100,0
	TOTAL	420,0	420,0

Secretar al Consiliului sătesc Ghidighici

Șcerbina Rodica

Efectivul limitã al statelor de personal din institutiile publice finantate de la bugetul satului Ghidighici pentru anul 2023

Nr. d/o	Denumirea funcției	Numãr de unitãți
1.	Aparatul Primarului satului Ghidighici	
	Primar	1,0
	Viceprimar	1,0
	Secretar al Consiliului	1,0
	Contabil-șef	1,0
	Specialist principal (perceptor fiscal)	1,5
	Specialist principal (responsabil proprietãți funciare)	1,0
	Secretar-dactilograf	0,5
	Contabil principal	2,0
	Muncitor necalificat	1,0
	Total	10,0
2.	IET Grãdinița nr.203 Ghidighici	
	Director	1,0
	Metodist	1,0
	Educator educație timpurie	19,25
	Asistent medical	1,0
	Asistent al educatorului	11,25
	Șef gospodãrie	1,0
	Muncitor necalificat	4,0
	Paznic	3,0
	Muncitor calificat (magaziner)	1,0
	Bucãtar șef	1,0
	Bucãtar auxiliar	1,0
	Muncitor necalificat	1,0
	Total	45,5
3.	Biblioteca Ghidighici	
	Bibliotecar	1,0
	Muncitor necalificat	0,5
	Total	1,5
4.	Casa de Culturã Ghidighici	
	Director (șef)	1,0
	Conducãtor artistic	1,0
	Coregraf	1,0
	Concertmaistru (dans)	1,0
	Paznic	2,0
	Total	6,0
5.	Serviciul de Asistență Socialã Ghidighici	
	Asistent social	2,0
	Total	2,0
6.	Școala de Arte	
	Director	1,0
	Metodist (Personal didactic)	16,0
	Muncitor necalificat	1,0
	Total	18,0

Efectivul de personal angajat în scopul prestării muncii temporare, pentru anul 2023

Nr. d/o	Denumirea funcției	Număr de unități
1.	Aparatul Primarului satului Ghidighici	
	Jurist	1
	Arhitect	1
	Specialist achiziții publice	1
	Economist	1
	Specialist în problemele recrutării și încorporării	0,5
	Secretar administrativ	0,5
	Coordonator de proiecte	1
	Total	6
2.	Serviciul de Asistență Socială Ghidighici	
	Asistent social	1
	Total	1
3.	Serviciul Dezvoltarea gospodăriei de locuințe și serviciilor comunale	
	Muncitor la amenajarea localităților	1
	Muncitor necalificat la întreținerea de drumuri, șosele, poduri, baraje	5,5
	Total	6,5
4.	Stadion	
	Antrenor	1
	Muncitor necalificat	2
	Total	3

Secretar interimar al Consiliului sătesc Ghidighici

Șcerbina Rodica

Anexa nr.6
la decizia Consiliului sătesc Ghidighici nr. 7/1 din 12 decembrie 2022

Programul de reparații și investiții capitale pentru anul 2023

(mii lei)

Nr. d/o	Descriere	Codul				Total	Inclusiv	
		Funcția	Programul P1 P2	Activitatea	ECO		Investiții capitale	Reparații capitale
	Investiții capitale și reparații capitale					3 146,9	1 243,9	1 903,0
1	Infrastructura drumurilor	0451				1 403,0		1 403,0
1.1	Construcții speciale (drumuri)	0451	6402	00395	312120	1 403,0		1 403,0
2	Aprovizionarea cu apă	0630				1 243,9	1 243,9	
2.1	Construcția rețelei de aducțiune, stației de pompare, rezervoarelor de apă și a rețelei de distribuție pe străzile: Ștefan cel Mare, B. Glavan, D. Cantemir, 9 Mai, Victoriei, Fundul Văii, Sărături, Frunze, Ponoare, P. Bulgaru, Viilor	0630	7503	00319	319230	743,9	743,9	
2.2	Construcția colectorului de canalizare magistral și a rețelei de canalizare pe străzile: Sfatul Țării, Păcii, Dacia, Mateevici, Eminescu cu conectarea consumatorilor.	0630	7503	00319	319230	500,00	500,00	
3	Dezvoltarea culturii	0820				500,00		500,00
3.1	Reconstrucția casei de cultură din s. Ghidighici	0820	8502	00319	319210	500,00		500,00

Secretar interimar al Consiliului sătesc Ghidighici

Șcerbina Rodica

NOTĂ EXPLICATIVĂ
la Bugetul satului Ghidighici
pentru anul 2023

Estimările bugetului satului Ghidighici pe anul 2023 au fost elaborate în conformitate cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală, Legii nr. 397/2003 privind finanțele publice locale, Notelor metodologice ale Ministerului Finanțelor “Privind elaborarea proiectelor bugetelor locale pentru anul 2023 și a estimărilor pe anii 2024-2025”.

În procesul elaborării proiectului de buget s-a ținut cont de prognoza principalilor indicatori macroeconomici elaborată în baza previziunilor macroeconomice ale Ministerului Economiei din luna august curent. La elaborarea prognozei, ME a luat în considerație evoluțiile economiei naționale în anul 2022, sub impactul crizei de securitate în contextul regional, crizei legate de refugiați, cea energetică și cea alimentară care este o consecință a războiului din Ucraina și a efectelor condițiilor climatice și a secetei, precum și prognoza privind rata inflației și cursul de schimb al leului moldovenesc.

La partea de venituri

Impozitul pe proprietate

La estimarea încasărilor impozitului funciar și impozitului pe bunurile imobiliare s-a ținut cont de prevederile Titlului VI al Codului fiscal, Legii nr. 1056/2000 pentru punerea în aplicare a Titlului VI din Codul Fiscal, Instrucțiunii Ministerului Finanțelor nr. 11 din 4 septembrie 2001 „Cu privire la modul de calculare și achitare la buget a impozitului funciar și pe bunurile imobiliare”, datele evidenței fiscale, datele Cadastrului funciar pentru UAT Ghidighici, Deciziile Consiliului Local privind mărimea cotelor stabilite la aceste impozite, precum și datele serviciilor de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul primăriei stabilite prin Ordinul Serviciului Fiscal de Stat nr.376 din 10 iulie 2018 ”Cu privire la aprobarea informației privind impozitul pe bunuri imobiliare, impozitul funciar și taxele locale administrate de către SCITL (forma ISCITL 19).

Politica fiscală pentru anul 2023 prevede menținerea mărimii cotei minime pentru bunurile imobiliare cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale, terenuri aferente acestora bunuri) 0,05 la sută, precum și a cotei pentru bunurile imobiliare cu altă destinație decât cea locativă sau agricolă în mărime de 0,1 la sută.

Baza impozabilă a bunurilor imobiliare evaluate și reevaluate este valoarea estimată de către organele cadastrale. Pentru bunurile imobiliare neevaluate conform prevederilor Legii nr. 1056/2000 – baza impozabilă este valoarea contabilă a bunului.

Calculul impozitelor pe bunurile imobiliare a fost efectuat reieșind din baza impozabilă (indicii obținuți de la IFS) cu aplicarea cotelor de impozitare, aprobate de către Consiliul sătesc Ghidighici pentru anul 2023.

Încasări din arenda terenurilor și locațiunea patrimoniului public sătesc

La estimarea încasărilor din arenda terenurilor și locațiunea patrimoniului public ale APL Ghidighici s-a ținut cont de mărimea tarifelor de bază pentru chirie, prevăzute în proiectul Legii bugetului de stat pe anul 2023.

Taxa pentru patenta de întreprinzător

Calculul încasărilor pentru patenta de întreprinzător a fost întocmit conform cuantumului taxei lunare prevăzut în anexă la Legea nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător se permite până la data de 31 decembrie 2023, numai pentru titularii de patentă care la data de 31 decembrie 2019 au deținut patente pentru genurile de activitate respective.

Taxe locale

În baza prevederilor Titlului VII al Codului fiscal “Taxele locale”, Consiliul local va decide asupra aplicării taxelor locale prevăzute în art. 289 al Codului Fiscal. Respectiv, la estimarea

cuantumului taxelor locale, se vor lua în considerare cotele concrete care au fost adoptate de către organele reprezentative și deliberative ale APL pentru anul 2023 sau/și proiectele cotelor pe anii 2024-2025.

Alte venituri prevăzute de legislație

Prognoza altor încasări și taxe s-au efectuat în baza analizei dinamicii încasărilor pe anul 2019-2021 și estimărilor pe anul 2023 și altei informații relevante.

Drept călăuză au servit:

- estimările indicatorilor macroeconomici pe anul 2023, efectuate în baza evoluției economiei naționale în anii 2019-2021;
- evoluția încasării veniturilor bugetului satului Ghidighici pe anii 2020-2021, mersului executării veniturilor bugetului satului Ghidighici de la încasarea impozitelor și taxelor în anul 2022 pentru 9 luni;
- datele Serviciului Fiscal de Stat din municipiul Chișinău privind încasarea impozitelor și taxelor la buget, precum și calculele la unele impozite;
- datele Biroului Național de Statistică la situația din 1 ianuarie 2022 privind numărul de populație, structura demografică a acesteia;
- datele Direcției Generale pentru Statistică a municipiului Chișinău la situația din 1 ianuarie 2022 privind numărul de salariați, fondul de remunerare a muncii și salariul mediu;
- datele altor organe publice care exercită controlul asupra unor activități de la care se încasează plăți la contul bugetului.

Calculele conform tipurilor de impozite și taxe au fost efectuate reieșind din baza impozabilă (obiectivele impunerii) și mărimea cotelor stabilite de legislație pentru fiecare tip de impozite și taxe.

Veniturile generale ale bugetului sătesc Ghidighici pentru anul 2023 se estimează în sumă de **19 403,3 mii lei**, inclusiv:

- Venituri proprii – 1 797,5 mii lei (ponderea de 9,3 %);
- Defalcări de la veniturile regularizatoare – 6 116,0 mii lei (ponderea de 31,5 %);
- Încasări de la prestarea serviciilor cu plată – 420,0 mii lei (ponderea de 2,2 %);
- Transferuri curente primite de la bugetul de stat – 11 069,8 mii lei (ponderea de 57,1 %).

La partea de cheltuieli

Prognoza cheltuielilor bugetului sătesc Ghidighici pentru anul 2023 a fost elaborată în conformitate cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 208 și nr. 209 din 24.12.2015, prin care au fost aprobate Clasificația bugetară și Setul metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului pentru perioada 2023-2025.

Cheltuielile bugetului satului Ghidighici pentru anul 2023 se estimează în sumă totală de **19403,3 mii lei**.

Pondere majoră, în mărime de 60,5 la sută în totalul cheltuielilor bugetului o dețin cheltuielile de ordin social în sumă de 11 747,7 mii lei (grupele principale de cheltuieli: învățământul, cultura, protecția socială). Cheltuielilor ce țin de *Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale și Dezvoltarea drumurilor* le revin 22,5 la sută din totalul cheltuielilor și constituie 4 362,0 mii lei.

Pentru întreținerea ***Autorităților executive și administrative ale satului Ghidighici*** au fost alocate 3 093,6 mii lei, cheltuieli care dețin o pondere de 15,9 la sută din totalul cheltuielilor bugetului sătesc Ghidighici pentru anul 2023.

În contextul majorărilor salariale pentru funcțiile cu angajare de bază ale APL Ghidighici, au fost propuse un șir de modificări și pentru personalul angajat în bază de contract privind prestarea muncii temporare, cu achitare lunară a acestora, în următoarea componență: consilier juridic – 8580,00 lei; arhitect – 7150,00 lei; economist – 10010,00 lei; specialist achiziții publice – 10010,00 lei; specialist în problemele recrutării și încorporării – 4290,00 lei; secretar administrativ – 3575,00 lei; coordonator de proiecte – 8580,00 lei.

Programul 0111 0301 00005 „Exercitarea guvernării”

Codul economic	Denumirea codului economic	Necesități, mii lei
211180	Remunerarea muncii angajaților conform statelor	1 080,6
211200	Remunerarea muncii temporare	685,1
212100	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	512,1
222110	Energia electrică	35,0
222130	Energia termică	150,0
222140	Apă și canalizare	10,0
222210	Servicii informaționale -acces la internet: 12 luni ; -deservirea programului 1C ; -informație grafică despre bun. Imobili.; -semnături digitale; ș.a. -servicii de înregistrare a numelui, domeniu și spațiu, ș.a.	38,0
222220	Servicii de telecomunicații -telefonie fixă; ș.a.	8,0
222400	Servicii de transport -abonament; -asigurarea auto și taxa rutieră ș.a.	11,0
222500	Servicii de reparații curente -spălarea sistemului de încălzire; -deservirea calculatorului și pagina web. 11 buc ; -reparația calculatorului; -reparație curentă a instituției; -reparația automobilului; -îndeplinirea cerințelor ANRE ș.a.	100,0
222600	Formare profesională	6,0
222720	Deplasări de serviciu peste hotare	20,0
222940	Servicii de paza	4,8
222950	Servicii judiciare	30,0
222980	Servicii poștale	6,0
222990	Servicii neatribuite altor alineate	60,0
273500	Indemnizații pentru incapacitatea temporară de muncă achitate din mijloacele financiare ale angajatului	10,0
281900	Alte cheltuieli curente (plata alesului local pentru participare la ședințele consiliului)	115,0
282100	Cheltuieli capitale pentru lucrări topografogeodezice, de cartografie și cadastru	40,0
314110	Procurarea utilajelor și masinilor	20,0
316110	Procurarea uneltelor și sculelor de uz gospodăresc	17,0
331110	Procurarea combustibilului, carburanților și lubrifianților -150 litri; ulei,	40,0
332110	Procurarea pieselor de schimb	10,0
336100	Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	50,0
337110	Procurarea materialelor de construcție	15,0
339110	Procurarea altor material -apa potabilă	20,0
	Cheltuieli Total	3 093,6

Alte cheltuieli dețin ponderea de 1 la sută din totalul cheltuielilor bugetului satului Ghidighici. Aici au fost atribuite mijloace financiare Fondului de Rezervă în mărime de 200,0 mii lei.

Programul 0169 0802 00020 „Gestionarea fondului de rezervă și de intervenție”

Codul economic	Denumirea codului economic	Necesități, mii lei
281900	Alte cheltuieli curente	200,0
	Cheltuieli Total	200,0

Programul 0451 6402 00395 „Dezvoltarea drumurilor”

Codul economic	Denumirea codului economic	Necesități, mii lei
222500	Servicii de reparații curente	300,0
312120	Reparații capitale ale construcțiilor speciale	603,0
337110	Procurarea materialelor de construcție	500,0
	Cheltuieli Total	1 403,0

Grupului de cheltuieli „Gospodăria de locuințe și serviciilor comunale” sunt alocate mijloace financiare pentru acoperirea cheltuielilor de salubritate și amenajare a satului Ghidighici, în mărime de 1 715,1 mii lei, cu ponderea de circa 8,8 la sută din totalul cheltuielilor la buget pentru anul 2023.

În scopul prestării muncii temporare pentru lucrările de amenajare, salubritatea satului și nivelul de retribuire lunară a muncii după cum urmează:

- Muncitor la amenajarea localității – 9724,00 lei;
- Muncitori necalificați la întreținerea de drumuri, șosele, poduri, baraje – 6864,00 lei.

Programul 0620 7502 00333 „Dezvoltarea gospodăriei de locuințe și serviciilor comunale”

Codul economic	Denumirea codului economic	Necesități, mii lei
211200	Remunerarea muncii temporare	623,1
212100	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	180,7
222400	Servicii de transport	17,0
222500	Serviciu reparații curente	20,0
222990	Alte servicii pentru amenajarea satului -elaborarea proiectelor de execuție; -expertizare, publicarea avizelor; ș.a.	449,3
282100	Cheltuieli capitale pentru lucrări topografogeodezice, de cartografie și cadastru	60,0
312110	Procurarea construcțiilor speciale	70,0
314110	Procurarea mașinilor și utilajelor	20,0
316110	Procurarea uneltelor și sculelor de uz gospodăresc	40,0
331110	Procurarea combustibilului, carburanților și lubrifianților	110,0
332110	Procurarea pieselor de schimb	20,0
336110	Procurarea materialelor de uz gospodăresc -mături și alte materiale necesare	45,0
337110	Procurarea materialelor de construcție	60,0
	Cheltuieli Total	1 715,1

Pentru *Grupul de cheltuieli „Cultură, sport, tineret, culte și odihnă”* au fost prevăzute alocații în mărime de 2 606,2 mii lei, care dețin ponderea de 13,4 la sută din totalul de cheltuieli ale bugetului. La această grupă se reflectă cheltuieli pentru întreținerea instituțiilor publice:

- Biblioteca satului Ghidighici – 158,5 mii lei;
- Căminul Cultural Ghidighici – 1 136,9 mii lei,
- Căminul Cultural Ghidighici (Proiect de investiții)– 500,0 mii lei,
- Întreținerea stadioanelor și complexelor sportive – 695,8 mii lei
- susținerea Serviciilor de sport și cultură fizică – 75,0 mii lei;
- Serviciilor pentru tineret – 40,0 mii lei.

Deoarece în anul 2022 stadionul s. Ghidighici a fost luat în gestiunea Primăriei satului Ghidighici, a apărut necesitatea de a forma o instituție nouă „Stadion” pentru care au fost alocate 695,8 mii lei, în scopul gestionării eficiente a instituției menționate este necesar de a angaja 3 unități de personal cu retribuire lunară a muncii după cum urmează:

- Antrenor - 5500,00 lei,
- Muncitori necalificați - 4675,00 lei

Un aport semnificativ la întreținerea terenului de fotbal din cadrul stadionului ar fi procurarea unui set complex de tehnică specializată, destinată întreținerii gazonului din iarbă naturală. În acest scop au fost planificate resurse financiare în mărime de 120,0 mii lei.

Programul 0820 8502 00231 „Biblioteca Ghidighici”

Codul economic	Denumirea codului economic	Necesități, mii lei
211180	Remunerarea muncii angajaților conform statelor	103,0
212100	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	29,9
222210	Servicii informaționale	3,6
222500	Servicii de reparații curente	1,0
222980	Servicii poștale	0,5
273500	Indemnizații pentru incapacitatea temporară de muncă achitate din mijloacele financiare ale angajatului	3,0
318110	Procurarea altor mijloace fixe	14,0
336110	Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	3,5
	Cheltuieli Total	158,5

Programul 0820 8502 00234 „Căminul cultural Ghidighici”

Codul economic	Denumirea codului economic	Necesități, mii lei
211180	Remunerarea muncii angajaților conform statelor	523,1
212100	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	151,7
222110	Energia electrică	30,0
222140	Apă și canalizare	10,0
222220	Servicii de telecomunicații	1,1
222400	Servicii de transport -deplasarea ansamblurilor la concursuri culturale	100,0
222990	Servicii neatribuite altor alineate -evenimente culturale (1 Mai, 9 Mai, Ziua Copiilor, Hramul Satului, Revelion)	290,0
273500	Indemnizații pentru incapacitatea temporară de muncă achitate din mijloacele financiare ale angajatului	5,0
314110	Procurarea mașinilor și utilajelor	5,0
318110	Procurarea altor mijloace fixe	15,0
336110	Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	3,0
337110	Procurarea materialelor de construcție	3,0
	Cheltuieli Total	1 136,9

**Programul 0820 8502 00319 „Căminul cultural Ghidighici”
Proiect de investiții**

Codul economic	Denumirea codului economic	Necesități, mii lei
319210	Reconstrucția casei de cultură din s. Ghidighici	500,0
	Cheltuieli Total	500,0

Programul 0812 8602 00230 „Activități sportive”

Codul economic	Denumirea codului economic	Necesități, mii lei
222400	Servicii de transport	20,0
222990	Servicii neatribuite altor alineate	50,0
338110	Procurarea accesoriilor de pat, îmbrăcăminte, încălțăminte	5,0
	Cheltuieli Total	75,0

Programul 0812 8602 00355 „Stadion”

Codul economic	Denumirea codului economic	Necesități, mii lei
211200	Remunerarea muncii temporare	194,9

212100	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	56,5
222110	Energia electrică	11,0
222140	Apă și canalizare	2,0
222400	Servicii de transport	35,0
222500	Servicii de reparații curente	20,0
222990	Servicii neatribuite altor alineate	120,0
314110	Procurarea mașinilor și utilajelor (procurarea unui set complex de tehnică specializată)	120,0
316110	Procurarea uneltelor și sculelor de uz gospodăresc (procurarea saltelelor sportive)	70,0
331110	Procurarea combustibilului, carburanților și lubrifianților	26,4
337110	Procurarea materialelor de construcție	20,0
338110	Procurarea accesoriilor de pat, îmbrăcăminte, încălțăminte	20,0
	Cheltuieli Total	695,8

Programul 0813 8603 00239 „ Dezvoltarea si promovarea activității de tineret”

Codul economic	Denumirea codului economic	Necesități, mii lei
222990	Servicii neatribuite altor alineate	40,0
	Cheltuieli Total	40,0

Ponderea majoră la capitolul de cheltuieli ale bugetului sătesc Ghidighici o deține **Grupul de cheltuieli „Învățământ”** – 45,5 la sută unde sunt alocate mijloace financiare în sumă de 8 836,8 mii lei.

În scopul acoperirii cheltuielilor din *învățământ* pentru anul 2023 au fost preconizate transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat la bugetul local de nivelul I Ghidighici în mărime de 8 436,8 mii lei:

Învățământ preșcolar – 6 216,5 mii lei;

Învățământul extrașcolar – 2 320,3 mii lei.

Numărul de copii, preconizat pentru anul 2023, de a frecvența Instituția de Educație Timpurie Grădinița nr.203 Ghidighici constituie 270 copii.

Educația extrașcolară va întruni aproximativ 160 copii pentru studiul artei muzicale și coregrafice.

Programul 0911 8802 00199 „Educație timpurie”

Codul economic	Denumirea codului economic	Necesități, mii lei
211180	Remunerarea muncii angajaților conform statelor	3 331,0
212100	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	966,0
222110	Energia electrică	126,0
222130	Energia termică	286,5
222140	Apă și canalizare	100,0
222210	Servicii informaționale	3,6
222220	Servicii de telecomunicații	1,5
222400	Servicii de transport -abonament	4,6
222500	Servicii de reparații curente -spălarea sistemului de încălzire 1 000,00; -reparație curentă a instituției 7000,00;	8,0
222600	Formare profesională	4,0
222810	Servicii medicale	11,0
222990	Servicii neatribuite altor alineate	1,0
273500	Indemnizații pentru incapacitatea temporară de muncă achitate din mijloacele financiare ale angajatului	35,0
314110	Procurarea mașinilor și utilajelor	13,8
316110	Procurarea uneltelor și sculelor de uz gospodăresc	2,0
334110	Procurarea medicamentelor și materialelor sanitare	2,0
336100	Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	30,0
337110	Materiale de construcție - vopsea, dizolvant, robinete ș.a.	10,0
338110	Procurarea accesoriilor de pat, îmbrăcăminte, încălțăminte	
339110	Procurarea altor materiale -apa potabilă	18,0
272500	Compensanții pentru cadre didactice	76,0

	Cheltuieli Total	5 030,0

Programul 0911 8802 00448 „Asigurarea alimentării copiilor/elevilor din instituțiile de învățământ”

Codul economic	Denumirea codului economic	Necesități, mii lei
211180	Remunerarea muncii angajaților conform statelor	140,3
212100	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	40,7
222810	Servicii medicale	2,0
273500	Indemnizații pentru incapacitatea temporară de muncă achitate din mijloacele financiare ale angajatului	3,5
333110	Procurarea produselor alimentare	1 300,0
	Cheltuieli Total	1 486,5

Programul 0950 8814 00209 „Învățământ extrașcolar”

Codul economic	Denumirea codului economic	Necesități, mii lei
211180	Remunerarea muncii angajaților conform statelor	1 606,9
212100	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	466,0
222210	Servicii informaționale	3,6
222300	Servicii de locațiune	100,0
222400	Servicii de transport	20,8
222500	Servicii de reparații curente	4,0
222990	Servicii neatribuite altor alineate	23,0
272500	Compensații	60,0
273500	Indemnizații pentru incapacitatea temporară de muncă achitate din mijloacele financiare ale angajatului	5,0
314110	Procurarea mașinilor și utilajelor	8,0
316110	Procurarea uneltelor și sculelor de uz gospodăresc	3,0
336100	Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	15,0
337110	Procurarea materialelor de construcție	5,0
	Cheltuieli Total	2 320,3

Grupul de cheltuieli „Protecție socială” este suplinit cu alocații financiare în mărime de 304,7 mii lei, ceea ce constituie 1,6 la sută din totalul cheltuielilor bugetului local Ghidighici pentru anul 2023. Acestea sunt preconizate pentru remunerarea muncii angajaților serviciului de asistență socială comunitară și pentru acordarea ajutoarelor bănești persoanelor cu dizabilități și persoanelor din categoriile socialmente vulnerabile. Angajarea personalului prin contract: specialist pentru protecția dreptului copilului 1x5500,00 lei.

Programul 1012 9010 00326 „Servicii de asistență socială comunitară”

Codul economic	Denumirea codului economic	Necesități, mii lei
211180	Remunerarea muncii angajaților conform statelor	117,8
211200	Remunerarea muncii temporare	72,2
212100	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	55,1
222400	Servicii de transport -abonament	4,0
273500	Indemnizații pentru incapacitatea temporară de muncă achitate din mijloacele financiare ale angajatului	4,0
336100	Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	1,6
	Cheltuieli Total	254,7

Programul 1070 9012 00291 „Acordarea ajutoarelor unice persoanelor socialmente vulnerabile”

Codul economic	Denumirea codului economic	Necesități, mii lei

272600	Ajutoare bănești (procurarea Polițelor de Asigurare Medicală pentru persoane social-vulnerabile)	50,0
	Cheltuieli Total	50,0

La partea de cheltuieli a bugetului satului Ghidighici pentru 2023 s-au alocat mijloace financiare pentru următoarele proiecte investiționale:

Programul 7503 0630 00319 „Aprovizionare cu apă”

Codul economic	Denumirea codului economic	Necesități, mii lei
319230	Construcția stației de pompare și traseului de distribuție str.(Ștefan cel Mare, Glavan, D.Cantemir, 9Mai, Fundul Văii, Sărături, Ponoare, Bulgaru, Viilor), cod proiect 13201	743,9
319230	Construcția colectorului de canalizare magistral și a rețelei de canalizare pe străzile: Sfatul Țării, Păcii, Dacia, A. Mateevici, M. Eminescu cu conectarea consumatorilor.	500,00
	Cheltuieli Total	1 243,9

Concluzii finale asupra calculelor Bugetului satului Ghidighici pentru anul 2023

Pentru anul bugetar 2023, calculele efectuate în cadrul planificării Bugetului local Ghidighici estimează un echilibru bugetar, în lipsa depășirii *cheltuielilor* preconizate asupra *veniturilor* estimate.